Gümrük Genel Tebliği (Tır İşlemleri) (Seri No: 1)

T.C. - 31.12.2010 Tarihli 27802 Sayılı Resmi Gazete - Gümrük Genel Tebliği (Tır İşlemleri) (Seri No: 1)

31.12.2010 Tarihli 27802 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Gümrük Genel Tebliği (Tır İşlemleri) (Seri No: 1)

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığından

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 31/3/1985 tarihli ve 18711 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 16/1/1985 tarihli ve 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 ve 91 inci maddeleri ile Gümrük Yönetmeliğinin 216 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Ağır veya havaleli eşya: Ağırlıkları, boyutları veya nitelikleri bakımından, kapalı bir karayolu taşıtı veya kapalı konteyner ile taşınamayan, yükün özelliği itibariyle gümrük idaresi tarafından,

taşıma için kolayca bölünmesine imkân olmadığı kanaatine varılan, yüklü durumdaki ölçü ve ağırlıkları, ek-1'deki ölçü ve ağırlıklardan en az birine uymayan, dolayısıyla karayolunda taşınması, özel yük taşıma izin belgesi ile mümkün olan her türlü eşyayı,

b) Araç takip sistemi (ATS):5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca kaçakçılığın önlenmesi amacıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliğindeki transit rejimi esaslarına ve bu Tebliğ hükümlerine göre karayolu ile uluslararası eşya taşıyan taşıtların Türkiye'de seyrettikleri ve bulundukları sürede Bakanlık Merkez Teşkilatında bulunan sunucuda kayıtlı yazılım üzerinden ve taşıtlara takılan mobil üniteler vasıtasıyla izlenmelerini sağlayan sistemi,

c) ~~Bağlantı yolu:~~ ~~Bu Tebliğde belirlenmiş olan yükleme ve boşaltma noktalarını transit yollara bağlayan yolları,~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

ç) Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve bunlar olmadan yük taşımayan motorlu taşıtı,

d) Çıkış gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

e) Eşya: Her türlü madde, ürün ve değeri,

f) Geçiş belgesi: Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, akit taraflardan biri tarafından kendi topraklarına girmek ve çıkmak veya bu topraklardan transit geçmek üzere diğer ülkede kayıtlı bir karayolu aracına verilen ikili veya çok taraflı (UBAK) belgeyi,

g)Genel Müdürlük: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

ğ) Giriş gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

h) Gümrük idaresi veya idareleri: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

ı) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü,

i) Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

j) Kamyon: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramdan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

k) Kamyonet: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen, eşya veya yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

l) Kefil kuruluş: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan kişilere kefil olmak üzere TIR Sözleşmesinin 6 ncı maddesi doğrultusunda yetkilendirilen kuruluşu,

m) Kişi: Gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,

n) Konteyner: Taşıma araçları, bunların aksamı, yedek parçaları, ambalajlar ile paletler hariç olmak üzere;

1) İçerisine eşya koymak için bir kompartıman oluşturacak şekilde tamamen veya kısmen kapatılmış,

2) Sürekli kullanım özelliğine sahip ve buna uygun olarak tekrar kullanılacak kadar sağlam,

3) Taşıma türü veya taşıt değişikliğini gerektiren hallerde içindeki eşyanın boşaltılıp yüklenmesine yol açmayacak nitelikte,

4) Özellikle bir taşıma türünden diğerine transfer halinde pratik kullanım özelliğine sahip,

5) İç hacmi 1 m^3 veya daha fazla olan,

6) Kolayca doldurulup boşaltılabilecek şekilde tasarlanmış,

taşıma işlerinde kullanılan büyük sandık, hareketli tank, ayrılabilir karoser ve üzerinde taşınması koşulu ile tipine uygun çıkarılıp takılabilen özellikte olan aksam, parça ve teçhizat ile diğer benzer yapıları,

o) Konteyner onay plakası: TIR Sözleşmesi ek-7'de yer alan kısım II'deki kurallara göre ve bu kısmın ek-1'indeki örneğe uygun olarak İngilizce veya Fransızca dillerinden biri ile basılmış, kabartma olarak imal edilmiş, kolayca okunabilir ve konteynerin açıkca görülebilir bir yerine sabit

olarak takılmış en az (200 x 100 mm) boyutlarında olan metal plakayı (ek-2),

ö) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

p) Özel izin belgesi: Uluslararası taşımalarda geçiş belgesi yerine geçmek üzere düzenlenen belgeyi,

r)Özel yük taşıma izin belgesi: Bölünemez nitelikteki ağır ve/veya büyük yüklerin karayolu ile taşınması için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı {end-tooltip} Karayolları Genel Müdürlüğünden verilen belgeyi,

s) Römork: Motorlu taşıt ile çekilen yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıtı,

ş) Taşıt: Motorlu karayolu taşıtları ile bu taşıtlar tarafından çekilmek üzere imal edilmiş her türlü römork ve yarı römorkları,

t) Taşıt dizisi: Karayolunda bir ünite olarak hareket eden bağlı taşıtları,

u)Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren ve Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri {end-tooltip} tarafından yetki verilen gümrük idarelerince üç **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** iki {end-tooltip} yıl süreyle geçerli olmak üzere TIR Sözleşmesi ek-4'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen belgeyi (ek-3),

ü) Tezkiye: Firmaların, TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık yapmak üzere Genel Müdürlükçe yetkilendirilmelerini,

v) TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

y) TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

z) TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığının tespitini,

aa) TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını,

bb) TIR karnesi: TIR Sözleşmesi ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) tarafından basılarak akit tarafların kefil kuruluşları aracılığıyla taşıyıcıların kullanımına sunulan ve TIR sistemi altında eşya taşımaya mahsus belgeyi (ek-4),

cc) TIR karnesi hamili: TIR Sözleşmesinin ilgili hükümlerine uygun olarak adına TIR karnesi düzenlenen, eşyanın TIR rejimine tabi tutulması amacıyla hareket gümrük idaresine sunulan TIR karnesinde adına gümrük beyanında bulunulan ve taşıtın, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ile bu yüke ilişkin TIR karnesinin hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerine sunulmasından ve TIR Sözleşmesinin ilgili diğer hükümlerine uyulmasından sorumlu olan kişiyi,

çç) TIR konaklama yerleri: Sürücülerin dinlenmek, geceyi geçirmek, taşıtlarını park etmek ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uğradıkları sosyal tesisleri,

dd) TIR Sözleşmesi:16/1/1985 tarihli, 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesini,

ee) TIR taşıması: TIR Sözleşmesi hükümleri uyarınca TIR karnesi himayesinde eşyanın bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine taşınmasını,

ff) ~~Transit yol:~~ ~~Serbest dolaşımda olmayan eşyayı taşıyan taşıtların izleyecekleri yolları,~~**(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

gg)Varış gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının sona erdiği gümrük idaresini,

ğğ) Yarı römork: Bir kısmı motorlu taşıtın üzerine oturan, taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu taşıt tarafından taşınan römorku,

hh)Yetki belgesi: Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında bir faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilere çalışma izni veren ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca {end-tooltip} düzenlenen belgeyi,

ıı) Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşıması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini,
ii) ~~Yükleme ve boşaltma yerleri:~~ ~~Gümrük Müsteşarlığı tarafından yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yerleri,~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM TIR Güzergâhları ve Güzergâh Katetme Süreleri

TIR güzergâhları

MADDE 4 – (1) Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması ile ATS cihazının takılması hallerinde, TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtların izleyeceği güzergâhlar gümrük idaresince belirlenir. Belirlenen bu güzergâh TIR karnesinin 22 no.lu kutusuna yazılır.

(2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesinde bir güzergâh belirlenmesi halinde, bu güzergâh gümrük idaresi tarafından esas alınır ve taşıtların bu güzergâhı izlemeleri zorunludur.

(3) Güzergâh ihlali yaptığı tespit edilen taşıtlar için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince para cezası uygulanır. Ayrıca, bu taşıtlar fiziki kontrole tabi tutulur.

(4) Güzergâh ihlallerinin tespitinde, taşıyıcı firmalar tarafından kullanılan araç takip sistemlerinden de yararlanılabilir.

Kılavuz TIR güzergâhları haritası

MADDE 5 – ~~(1) Giriş gümrük idarelerinden varış veya çıkış gümrük idarelerine, serbest bölgelerden çıkış gümrük idarelerine sevk edilecek taşıtlara kılavuz TIR güzergâhları haritası~~

~~verilir.~~ **(~~Mülga: RG-11.02.2017-29976~~)**

Konaklama yerleri

MADDE 6 – ~~(1) TIR güzergâhları üzerinde seyreden taşıtlar, bu iş için belirlenmiş olan TIR konaklama yerlerinden yararlanabilirler.~~
~~(2) Konaklama yeri olarak uygun görülecek tesisler Ulaştırma Bakanlığınca (Karayolları Genel Müdürlüğü) tespit edilir.~~ **(~~Mülga: RG-11.02.2017-29976~~)**

Yükleme ve boşaltma yerleri

MADDE 7 – ~~(1) Ek-5'te belirlenmiş olan yükleme ve boşaltma yerleri, ilgili fıkralarda ismi geçen gümrük idareleri tarafından kendi görev ve yetki alanları içinde olmak kaydı ile yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yerleri ifade eder. Bununla birlikte, belirtilenler dışındaki yerlerde yükleme ya da boşaltma yapılmasına, gümrük idareleri tarafından izin verilebilir.~~ **(~~Mülga: RG-11.02.2017-29976~~)**
~~(2) Bu yerlerdeki gümrük idarelerince, ayrıca yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yakın mesafelerdeki genel ve özel antrepolara kadar olan yolların kullanımına izin verilir.~~

~~(1) Ek-5'te belirlenmiş olan yükleme ve boşaltma yerleri, ilgili fıkralarda ismi geçen gümrük idareleri tarafından kendi görev ve yetki alanları içinde olmak kaydı ile yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yerleri ifade eder. Bununla birlikte, belirtilenler dışındaki yerlerde yükleme ya da boşaltma yapılmasına, gümrük idareleri tarafından izin verilebilir.~~

~~(2) Bu yerlerdeki gümrük idarelerince, ayrıca yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yakın mesafelerdeki genel ve özel antrepolara kadar olan yolların kullanımına izin verilir.~~

Güzergâh katetme süresi

MADDE 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120, b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,
saate kadar belirlenir. Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması

veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

(2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı {end-tooltip} tarafından verilen özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesinde verilen sürelerin, birinci fıkrada belirtilen süreleri aşması durumunda, bu Bakanlıkça verilen süre esas alınır.

(3) TIR karnesinin 20 no.lu kutusuna transit için belirlenen süre yazılır.

(4) Yukarıda belirtilen esaslara göre verilen süreler geçtikten sonra varış veya çıkış gümrük idaresine gelen taşıt için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin ilgili fıkraları uyarınca para cezası uygulanır. Ayrıca, bu taşıtlar -diğer risk unsurları da dikkate alınarak gerekli görülmesi halinde- **(Ek:RG-04.07.2026-33300)** fiziki kontrole tabi tutulur.

(5) Giriş veya hareket gümrük idaresince verilen transit süresinin, güvenlik, arıza, kaza, yol yapımı, yol kapanması, hastalanma veya araç şoförünün emniyeti suistimal suçu işlemesi veya başka bir nedenle geçirilmesi halinde, ilgililerin en yakın Emniyet, Jandarma, Gümrük veya Sağlık birimleri gibi ilgili mercilerden alacakları belgelerle bu durumlarını belgelendirmeleri halinde veya herkesçe bilinen olağanüstü hallerde belge aranmaksızın 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinde öngörülen para cezası uygulanmaz.

Duraklama ve park yasağı

MADDE 9 - ~~(1) Taşıtlar, askeri yasak bölgeler, güvenlik bölgeleri ile yerleşim bölgelerinde duramazlar ve park edemezler. Bu taşıtlardaki sürücülerin askeri tesis, birlik ve kurumların film ve fotoğraflarını çekmeleri yasaktır.~~

~~(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlara aykırı hareket edilmesi halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 584 üncü maddesi hükmü uyarınca işlem yapılır.~~

~~(3) Verilen para cezaları, bu eylemlerin diğer mevzuat gereğince suç teşkil etmesine ve cezalandırılmalarına engel teşkil etmez.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TIR Rejiminin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar

TIR rejimine kabul

MADDE 10 – (1) TIR karnesi himayesinde uluslararası eşya taşımacılığı yapacak firma Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından {end-tooltip} faaliyetine uygun olan uluslararası taşıma yapma yetki belgesini alır.

(2) Firma bağlı bulunduğu ticaret odası aracılığıyla, yetki belgesi, TIR Sözleşmesi ek-9'un ikinci bölümünde yer alan bilgi ve belgeler ile kefil kuruluşa başvurur.

(3) Firma başvurusu, TIR Sözleşmesi ek-9 hükümleri doğrultusunda, kefil kuruluş tarafından incelenir ve TIR taşımacılığı yapması uygun bulunan firmalara ilişkin bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda TIR rejimine kabulü uygun bulunan firmalar tezkiye edilir.

(5) Tezkiye edilen firmaların bilgileri, TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasına girilir. Ayrıca tezkiye edilen firmalar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(6) Firmalar adres, unvan ve ortak değişikliklerini Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmasını müteakip en geç yedi gün içinde kefil kuruluşa bildirir.

(7) Tezkiye edilmiş firmalara ait bilgiler ile firmaların adres, unvan ve ortak değişiklikleri, kefil kuruluş tarafından tutulur, bu bilgiler yazılı ve/veya elektronik ortamda Genel Müdürlüğe bildirilir. Adres ve unvan değişiklikleri Genel Müdürlükçe TIR/Transit Takip Programına girilir ve Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

TIR rejiminden çıkarılma

MADDE 11- (1) Tezkiye edilmiş bir firmanın, kendi isteğiyle TIR rejiminden çıkmak istemesi veya gerekli şartları kaybettiğinin Genel Müdürlük ya da kefil kuruluş tarafından tespit edilmesi halinde tezkiyesi iptal edilir.

(2) İki yıl içerisinde herhangi bir TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyeleri Genel Müdürlükçe resen iptal edilir. Bu süreyi üç yıla çıkarmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

(3) Tezkiyesi iptal edilen firmanın bilgileri TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasından silinir.

TIR rejiminden geçici veya daimi ihraç

MADDE 12 – (1) TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ciddi surette ihlal ettiği tespit edilen firmalar, TIR Sözleşmesinin 38 inci maddesi gereğince TIR rejiminden geçici veya daimi olarak ihraç edilir.

(2) İhraç kararı yedi gün içinde, ihraç edilen firmaya, firmanın ikametgâhının bulunduğu akit tarafın yetkili makamlarına, ihlalin yapıldığı ülke ya da gümrük bölgesindeki kefil kuruluşa, TIR Yürütme Kuruluna ve gümrük idarelerine bildirilir.

Başlamış taşımalarda yapılacak işlemler

MADDE 12/A – (1) Taşıyıcı firmanın geçici veya daimi ihraç edildiği ya da tezkiyesinin iptal edildiği tarihten önce başlamış taşımalarda;

a) Çıkış gümrük idaresince Kara Kapıları Taşıt Takip Programından taşıtın çıkış işlemi yapılır ve TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

b) Özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenir ve varış gümrük idaresince TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

c) Başka bir Akit Tarafta başlamış taşımada bu firmaya ait TIR karnesi giriş gümrük idaresince kabul edilmez.”

TIR rejiminden yararlanacak taşıtlar ve konteynerler

MADDE 13 - (1) TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık, TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış taşıtlar ve/veya konteynerler ile yapılır.

(2) TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış;

a) Taşıtlar için, taşıt onay belgesi, b) Konteynerler için, konteyner onay plakası, düzenlenir.

Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 - (1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

a) Kamyonlar,

b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),

c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)

ç) Brandalı taşıtlar,

d) Römork ve yarı römorklar,

için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgesinin düzenlenmesi

MADDE 15 – (1) Taşıt onay belgesi, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri {end-tooltip} tarafından yetki verilen gümrük idarelerince Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS) kullanılarak düzenlenir. Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenen taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idareleri Genel Müdürlüğe bildirilir.

(2) Taşıt onay belgesi başvurusunda bir dilekçe ekinde;
a) ~~İmza sirküleri,~~ **(Mülga: RG-19.06.2021-31516)** b) Araç tescil belgesi, c) Taşıt listesini gösteren taşıt belgesi,

ç) Taşıtın "ön, arka, sağ ve sol" cephelerinden çekilmiş 18 x 24 cm. ebatlarında fotoğraflar ile birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde bu mühürlerin yerlerini gösterir kroki veya fotoğraflar,

yer alır.

(3) Taşıt onay belgesi, tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi halinde TIR Sözleşmesi ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında ETOBS üzerinden oluşturulacak 3 kişilik komisyon tarafından, üç **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** iki {end-tooltip} yıl süreyle geçerli olmak üzere TIR Sözleşmesi ek-4'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

(4) Eşya güvenliğinin sağlanması için taşıta birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde mühür sayısı, taşıt onay belgesinin 5 no.lu bölümüne yazılır.

(5) ETOBS üzerinden düzenlenerek A4 formatında çıktısı alınan taşıt onay belgesinin ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir ve belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur.

(6) İkinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belgeler tasdik edilerek işlemi biten taşıt onay belgesi ile birlikte taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.”

Geçerlilik süresi biten taşıt onay belgeleri

MADDE 16 – (1) Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere ETOBS üzerinden otuz gün ek süre verilir ve işlemler 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre tamamlanır.

(2) Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıt onay belgesi, bu taşımanın sonuna kadar geçerli kabul edilir.

(3) Taşıt onay belgesinin yenilenmesi için geçerlilik süresinin bitimine en fazla otuz gün kala, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur. Gümrük idaresince 15 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca şartların sağlandığının tespit edilmesi ve yapılan incelemede yenilenmesi talep edilen taşıt onay belgesi ve eki belge ve fotoğraflardan bir farklılığın olmadığının anlaşılması durumunda, 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre işlem yapılarak taşıt onay belgesi firmaya verilir. Farklılık tespit edilmesi durumunda ise belge yenileme talebi reddedilir ve belge iptal edilerek 15 inci maddede yer alan yeni belge düzenlemeye ilişkin hükümler çerçevesinde talep değerlendirilir.

(4) Taşıt onay belgesi en fazla üç defa yenilenebilir.

(5) Geçerlilik süresi dolan taşıt onay belgesi için belgenin düzenlendiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine başvurulması halinde, başvurulan gümrük idaresine bir önceki belge ibraz edilerek 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgelerinin çalınması, kaybolması veya tahrip olması

MADDE 17 – (1) Geçerlilik süresi içinde, taşıt onay belgesinin;

a) Çalınması halinde ilgili kolluk birimleri veya adli makamlardan alınacak belgeler ile,

b) Kaybolması halinde gazete ilanı ile,

c) Tahrip olması halinde ise tahrip olan bu belge ile,

taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur, ETOBS'ta yer alan belgenin A4 formatında çıktısı alınarak ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir, belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur ve taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.

Taşıt onay belgesi ile ilgili diğer hususlar

MADDE 18 – (1) 14 üncü maddede yer alan ve tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtlar için taşıt onay belgesi düzenlenir.

(2) Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz.

(3) Geçici olarak ihraç edilenler hariç TIR Sözleşmesi hükümlerine göre TIR rejiminden daimi olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir. Geçici ihraç edilen firmaların belge değişikliği, ek süre, yenileme ve yeni taşıt onay belgesi verilmesi talepleri kabul edilmez.

(4) Taşıtın kayıtlı olduğu firmanın değişmesi nedeniyle yeni bir taşıt onay belgesi talep edilmesi halinde, taşıt için önceki firma adına düzenlenmiş taşıt onay belgesi, iptal edilmek üzere taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresine ibraz edilir. Ancak, belgenin ibraz edilemeyeceğinin beyan edilmesi halinde, taşıtın daha önce kayıtlı olduğu firmadan alınacak bir yazı veya bunun mümkün olmaması halinde verilecek bir taahhütname ile 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

(5) Boyanma, branda veya üzerindeki bilgilerde değişiklik, firma logosunun değişmesi gibi nedenlerden dolayı, taşıtın dış görünümünün taşıt onay belgesi eki fotoğraflardan belirgin şekilde farklı hale gelmesi halinde belge, taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresi tarafından iptal edilerek, 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir. Taşıtın dış görünüşünde esaslı bir değişiklik olmaması halinde, farklılığa ilişkin 18 x 24 cm. ebatlarında fotoğraflar tasdik edilerek taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir. Ayrıca, ETOBS üzerinden belge değişikliği yapılarak bu fotoğraflar sisteme eklenir.

(6) Taşıt onay belgesinin sahte olarak düzenlendiğinin ya da üzerinde tahrifat yapıldığının tespit edilmesi halinde ETOBS'ta kayıtlı olan belge iptal edilerek;

a) Kağıt ortamındaki belge üzerine yapılan tespit açıkça görülebilecek şekilde şerh düşülür ve resmi mühür ile tasdiklenir.

b) Belgenin iptal edildiği tarihten itibaren altı ay süreyle ETOBS üzerinden taşıta bloke konur ve bu süre içinde taşıtın aynı kişinin mülkiyetinde olması durumunda taşıt onay belgesi düzenlenmez. İptal edilen taşıt onay belgesinin ETOBS'ta yer almaması durumunda ise söz konusu belgenin iptal edildiği ve aynı taşıta altı ay süreyle taşıt onay belgesi düzenlenmemesi gerektiği hususunda tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine **Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine {end-tooltip} bildirimde bulunulur.

c) Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

ç) Usulsüzlüğü tespit eden gümrük idaresi tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

d) Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(7) Taşıt onay belgesi düzenlenmiş bir taşıtın TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan şartları kaybettiğinin tespit edilmesi halinde, tespiti yapan gümrük idaresinin taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili bir gümrük idaresi olması durumunda bu idare, yetkili gümrük idaresi olmaması durumunda ise bildirimde bulunmak suretiyle bu idareye en yakın taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresince;

a) ETOBS'ta kayıtlı olan belge iptal edilir.

b) Kağıt ortamındaki belge üzerine yapılan tespit açıkça görülebilecek şekilde şerh düşülür ve resmi mühür ile tasdiklenir.

c) İptal edilen taşıt onay belgesinin ETOBS'ta yer almaması durumunda, bu hususlar ayrıca belgeyi düzenleyen gümrük idaresine de bildirilir.

ç) Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

d) Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(8) Dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, herhangi bir nedenle iptal edilen taşıt onay belgeleri ibraz edilmedikçe yeni taşıt onay belgesi düzenlenmez.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 - (1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabilir yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle İngilizce olarak "HEAVY OR BULKY GOODS" veya Fransızca olarak "MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES" ibaresi yer alır.

(5) Dördüncü fıkra kapsamında taşıma yapıldığı hallerde; hareket gümrük idaresi her bir TIR karnesinin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altındaki "resmi kullanım için" başlıklı bölüme ve TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki "referans karne no" alanına diğer TIR karnesinin numarasını yazar.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

(7) Üzerinde silinti veya kazıntı bulunan ya da ilgili sayfasında daha önce işlem gördüğü gümrük idaresinin mührü bulunmayan TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(8) TIR karnesinde yer alan bilgilerde hata olduğunun tespit edilmesi durumunda, hatalı yazının üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişi tarafından imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle

mühürlenmesi halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

(9) Hareket gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin, karne hamilince doldurulması gereken 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 no.lu kutularının doldurulmamış olması halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilmez.

(10) Giriş gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin yurtdışındaki bir hareket gümrük idaresi tarafından tam olarak doldurulmadığının anlaşılması halinde, TIR karnesi ve eki belgelerde yer alan bilgiler doğrultusunda eksik bilgiler doldurulur. Bu bilgiler TIR karnesi hamili tarafından paraflanır ve gümrük idaresi tarafından resmi mühür ile mühürlenir.

(11) TIR karnesinin 10 no.lu kutusuna, mümkün olması halinde eşyanın Armonize Sistem Kodu yazılabilir.

TIR karnesi himayesinde eşya taşıma yöntemleri

MADDE 20 - (1) Bir TIR taşımasında hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı sekizi geçemez. Gümrük idareleri, hareket (veya varış) gümrük idarelerinin azami sayısını, üçten az olmamak üzere, yediden az olarak sınırlandırabilir. TIR karnesi, ancak hareket gümrük idaresinin/idarelerinin bu karneyi kabul etmesi halinde varış gümrük idaresine/idarelerine sunulabilir. **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip}

(2) TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının;

a) 2 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi/idareleri,

b) 12 no.lu kutusuna varış gümrük idaresi/idareleri ile bu varış gümrük idaresi/idarelerine boşaltılacak eşya miktarı,

yazılır.

(3) Sekizden fazla hareket ve varış gümrük idaresinde işlem yapmak için aşağıdaki iki yöntemden birisi kullanılabilir:

a) Art arda iki ayrı TIR karnesinin kullanılması: Bir TIR karnesi, toplamda en çok sekiz hareket ve varış gümrük idaresinde işlem görebileceğinden, sekizinci gümrük idaresinde karnenin sonlandırılmasını müteakip geri kalan taşıma işleminde kullanılmak üzere yeni bir TIR karnesi

açılabilir. Bu durumda, her iki TIR karnesine de durumu belirten bir kaydın düşülmesinin yanı sıra, birinci karnenin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altında yer alan “resmi kullanım için” başlıklı bölüme yeni karnenin numarası, TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki “referans karne no” alanına ise birinci karnenin numarası yazılır. Birinci TIR karnesinde kayıtlı eşyadan son varış gümrük idaresine ait olanlar boşaltıldıktan sonra kalan eşya, ikinci TIR karnesine kaydedilir. Bu durumda, birinci TIR karnesinin son varış gümrük idaresi, ikinci TIR karnesinin hareket gümrük idaresi hükmündedir ve ikinci TIR karnesi, en fazla yedi varış gümrük idaresinde işlem görebilir.

Böylece, TIR karnesi, toplamda on beş hareket ve varış gümrük idaresinde işlem görür. Ancak, TIR Sözleşmesinin 2 nci maddesi gereğince, her iki TIR taşımasının da en az bir sınır geçilerek yapılması gerekir.

b) Aynı anda birden fazla TIR taşıması: Bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner ile TIR taşıması yapılması durumunda, TIR Sözleşmesinin 17 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, her bir taşıt veya konteyner için ayrı bir TIR karnesi düzenlenebilir. Hareket gümrük idaresi/idareleri tarafından, her bir TIR karnesinin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altındaki “resmi kullanım için” başlıklı bölüme ve TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki “referans karne no” alanına diğer TIR karnelerinin numarası yazılır. **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip} {end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip}

(4) Her iki yöntemde de, bir varış gümrük idaresinde boşaltılacak eşya, diğer varış gümrük idaresinde/idarelerinde boşaltılacak eşyanın boşaltılıp tekrar yüklenmesini gerektirmeyecek ve birbirlerinden ayrılabilecek şekilde yüklenir.

(5) Birden fazla TIR karnesi kullanılması durumunda, bir TIR karnesi için hareket, giriş, çıkış ve varış gümrük idarelerinde yapılan işlemler, aynı şekilde diğer TIR karneleri için de yapılır.

Vergi, teminat ve muayene

MADDE 21 - (1) TIR Sözleşmesi ve bu Tebliğ hükümlerine uyulması koşuluyla TIR karnesi himayesinde taşınan eşyadan;

(a) Gümrük vergileri ile bunlara ilişkin teminat istenmez.

(b) Bu Tebliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 27, 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile 40 ıncı maddelerinde belirtilen durumlar dışında, eşya gümrük idareleri tarafından muayene edilmez.

(2) TIR karnesi himayesinde yapılacak bir taşımada kefil kuruluşun garantisinin geçerli olabilmesi için; TIR karnesinin TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun ve doğru olarak düzenlenmiş olması gerekir.

Geçerlilik süresi biten TIR karneleri

MADDE 22 – (1) Kefil kuruluş, TIR karnesinin geçerlilik süresini tespit eder. Geçerlilik süresi biten TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(2) Geçerlilik süresinin bitiş tarihinde veya bu tarihten önce hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilen TIR karnesi, TIR taşıması sonlandırılıncaya kadar geçerli kabul edilir.

(3) Geçerlilik süresi biten bir TIR karnesinin hareket gümrük idaresi tarafından sehven kabul edilerek eşyanın sevk edilmesi ve bu durumun diğer bir hareket gümrük idaresi, giriş, varış veya çıkış gümrük idaresi tarafından tespit edilmesi halinde, durumu tespit eden gümrük idaresi tarafından TIR karnesi sonlandırılarak TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 23 - (1) TIR Sözleşmesine taraf ve Sözleşmeyi uygulayan ülkeler ile bu ülkelerde TIR karnesi vermeye yetkili kefil kuruluşların listesi ve bu kuruluşlar tarafından verilen TIR karnelerinin kapak sayfasının 4 üncü satırına basılan kaşe veya mühür ile atılan imza örnekleri Genel Müdürlükçe gümrük idarelerine bildirilir.

(2) Bu kefil kuruluşlardan başka kuruluşlar tarafından verilen karneler kabul edilmez.

(3) TIR karnesinin veri girişi sırasında, kayıp, çalıntı, yok olma veya firmanın ihraç edilmesi nedenleri ile "TIR karnesi kaydında tahdit var" uyarısı alınması halinde veri girişine devam edilmez.

(4) Serbest Bölgeler de dahil olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir gümrük idaresinden başlayıp yine bu Bölge içindeki bir gümrük idaresinde sona eren taşımalar için TIR karnesi kullanılamaz.

(5) Gümrük Yönetmeliğinin 33 no.lu ekinde yer alan, kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunan, gümrük idarelerinde risk verileri mevcut olan veya ATS cihazı takılan eşyanın sevkinde taşımaya ilişkin bilgiler, hareket veya giriş gümrük idaresinde işlemlerin tamamlanmasını müteakip bu idarelerce çıkış veya varış gümrük idaresine gecikmeksizin bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Giriş Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

Türkiye'ye giriş işlemleri

MADDE 24 - (1) TIR karnesi himayesinde taşınan eşya için taşıtın giriş gümrük idaresine varışından önce elektronik ortamda ek-5'de belirtilen bilgileri içeren ön beyan verilir. Beyanın taşıtın giriş gümrük idaresine varışından sonra verilmesi durumunda, taşıyıcı firma ve taşınan eşya risk kriterleri çerçevesinde ayrıca değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) ~~Pasaport polisi tarafından pasaport giriş işlemleri yapılır.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(3) ~~Taşıt, kantarda tartılarak tartı fişi verilir.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(4) Gümrük idaresince;

a) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık ve sökük,

b) Römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık ve delik,

c) Taşıtın mührünün/mühürlerinin, sağlam olup olmadığı ile TIR karnesinde kayıtlı numara ve adede uygun,

olup olmadığı haricen kontrol edilerek, uygun bulunması halinde 25 ve 26 ncı madde hükümleri uyarınca işlemlere devam edilir. Uygun bulunmaması halinde ise, TIR işlemleri ile ilgili servise derhal bilgi verilir.

TIR karnesi işlemleri

MADDE 25 – (1) TIR karnesi, taşıt onay belgesi, tartı fişi, geçiş belgesi ve diğer belgeler sürücü tarafından tescil ile görevli memura ibraz edilir.

(2) Görevli memur tarafından, TIR karnesi ve taşıt onay belgesinin imza ve mühürleri, geçerlilik süreleri ile ibraz edilen diğer belgelerin uygunluğu kontrol edilir.

(3) TIR Sözleşmesi uyarınca, gümrük idaresi tarafından gerekli görülmesi halinde TIR karnesinin Türkçe tercümesi istenebilir.

(4) Tescille görevli memur tarafından, TIR karnesinin;

a) Volet -1 ve Volet-2 yaprağının 2 no.lu kutusunun altındaki “resmi kullanım için” başlıklı bölüme, ilgili kaşe ile ithalat – transit - mahrece iade - transit ticaret ve geri gelen eşya ibaresi,

b) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 8 no.lu kutusuna, belirtilmemiş olması halinde karneye ekli belgeler,

c) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 20 no.lu kutusuna 8 inci madde hükümlerine göre belirlenen transit süresi,

ç) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 21 no.lu kutusuna tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile sistem tarafından verilen tescil numarası,

d) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 22 no.lu kutusuna, 4 üncü madde hükümleri gereğince belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen bu güzergâh ile eşyanın gönderilmesi gereken çıkış gümrük idaresi,

e) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 23 no.lu kutusu ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının 6 no.lu kutusuna tescil tarihi yazılarak gümrük mührü tatbik edilir ve Volet-1 yaprağı dipkoçanın ilgili bölümlerine gerekli bilgiler,

f) Uygun bir yerine sistem tarafından atanan memurun sicil numarası,
yazılır.

(5) ~~Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde ayrıca tescil defteri tutulmaz.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(6) ~~Bilgisayar sistemi bulunmayan gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin Volet-1 ve Volet 2 yaprakları bilgileri tescil defterine kaydedilir. Yılbaşından başlamak üzere yıl sonuna kadar müteselsil olarak tescil numarası verilir. Tescilin iptali durumunda ise düzenlenen bordroda durum belirtilir.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(7) TIR Sözleşmesinin 3 üncü maddesi (a) bendinin (iii) alt bendinde bahsi geçen, bir akit taraf hareket gümrük idaresinden ihracat kaydı ile gönderilen ve kendisi eşya olarak kabul edilen kendiliğinden seyahat eden karayolu taşıtı, otobüs, vinç, yol süpürücüsü ve betonyer vb. taşıtlar için düzenlenen TIR karnelerinin işlemleri giriş gümrük idaresi tarafından yapılır ve eşya, varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir. Bu taşıtlarla aynı zamanda eşya taşınmak istenmesi halinde, TIR Sözleşmesi ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi üzerine, taşıt onay belgesi aranmaksızın taşıma yapılmasına izin verilir.

Ancak, bu hüküm kendiliğinden seyahat eden ve 8703 tarife pozisyonunda yer alan binek otomobilleri için uygulanmaz.

(8) Başka bir akit taraf hareket gümrük idaresinde açılan TIR karnesinde (kapak sayfasının 7 no.lu kutusu ile Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 6 no.lu kutusunda) yer alan varış ülkesi, bir akit taraf değilse, eşyaya ait yükleme listesi, CMR, çeki listesi ve fatura gibi belgelerdeki transit geçilecek son akit tarafın Türkiye olması halinde, çıkış gümrük idaresi, varış gümrük idaresi olarak belirlenir. Taşıt bu gümrük idaresine sevk edilir.

Giriş gümrük idaresinde muayene

MADDE 26 - (1) Sistem tarafından atanan memur, beyanın kontrol türüne göre işlemleri gerçekleştirir. Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunun olumlu olması halinde TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının ilgili bölümlerine görevli memur tarafından gerekli kayıt ve meşruhatlar düşülür. Sistem üzerinde onay verilerek Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye teslim edilir ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

(2) Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunda TIR karnesi ve ekli belgelerde ciddi farklılık tespit edilmesi ile muayene yapılmasının gerekli görülmesi durumunda, idare amiri tarafından gerekli yönlendirme yapılır ve eşya muayene edilir. Muayene

sonucunun olumlu olması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilir. TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli kayıt ve meşruhatlar düşüldükten sonra sistem üzerinde onay verilir. Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye teslim edilir ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

(3) ~~Muayene sonucunun olumlu olması halinde, TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının ilgili bölümlerine muayene ile görevli memur tarafından gerekli kayıt ve meşruhatlar düşüldükten sonra Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye teslim edilir ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(4) TIR karnesinin 16 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi tarafından mühür numarasının yazılmadığının anlaşılması halinde, giriş gümrük idaresi tarafından tespit edilen mühür numarası yazılır.

Risklerin tespiti ve riskli taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerin kontrolü

MADDE 27 - (1) Taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerden;

a) Haklarında ihbar ya da kuvvetli şüphe bulunanlar,

b) Mühürleri bulunmayanlar veya koparılmış ya da bozulmuş halde olanlar,

c) Brandalı taşıtlarda brandalarında sökük, yırtık veya TIR Sözleşmesi ek-2'de belirlenen şekle aykırı yama bulunanlar ile TIR halatlarında kopukluk bulunanlar,

ç) Römork, yarı römork veya konteynerlerde kırık, delik bulunanlar,

d) Tartıda tespit edilen ağırlığı TIR karnesinde kayıtlı ağırlıktan farklı olanlar,

e) Belgelerinde şüpheli durum bulunanlar ile gizli bölme olduğuna dair şüphe oluşturanlar,

f) Sistem tarafından muayeneye tabi tutulanlar,

görevlendirilecek muayene memuru tarafından açılarak masrafları taşımacıya ait olmak üzere muayene edilir.

(2) Muayene sonucunun olumlu olması halinde taşıt tekrar mühür altına alınır ve TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağının dipkoçanına gerekli şerh düşülür. TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 16 no.lu kutusuna ve TIR/Transit Takip Programının

ilgili bölümüne yeni mührün/mühürlerin numarası yazılır.

(3) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık veya sökük, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık veya delik bulunması gibi önemli bozukluklar tespit edilmesi halinde taşıt, gümrük idaresi gözetiminde TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara uygun hale getirilir ve yapılan düzeltme ile ilgili olarak gümrük idaresi tarafından taşıt onay belgesinin 11 no.lu kutusu doldurulur.

(4) Taşıtın mühürlü kısmındaki veya mühürlü konteynerdeki eşyada TIR karnesinde beyan edilen eşyanın miktarına göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde tutanak düzenlenir ve tutanağın bir örneği TIR karnesine eklenir. Eksiklik durumunda, bu bilgiler TIR karnesinin varış veya çıkış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının 9, 10 ve 11 no.lu kutularına yazılarak tasdiklenir. Aynı şekilde TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilerek eşya sevk edilir. Fazlalık durumunda, Türkiye Gümrük Bölgesini transit geçecek eşya için eksiklik durumunda olduğu gibi işlem yapılır. Transit işleminin Türkiye Gümrük Bölgesinde tamamlanması halinde ise, TIR/Transit Takip Programında karnede beyan edilen kap miktarlarında değişiklik yapılmaksızın bu bilgilere ilişkin açıklama girilir ve eşya sevk edilir. Ancak, TIR karnesinde beyan edilen eşyanın miktarına göre tespit edilen fazlalığın, taşıtın veya konteynerin mühürlü kısmında olsa dahi gizlenmiş, saklanmış halde veya özel olarak yapılmış zula olarak tabir edilen bir yerde bulunması durumunda 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) TIR Karnesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın tamamının veya bir kısmının yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinste olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) veya (b) bentleri uyarınca işlem yapılarak eşyanın sevkine izin verilir. Bu tespitin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

(6) Hareket ülkesi gümrük idaresince tatbik edilen mühürlerin sağlam olması, giriş gümrük idaresince muayeneye tabi tutulmaması ve taşıtın ilave mühürlemeyi gerektirecek herhangi bir durumunun bulunmaması hallerinde, taşıtların hareket ülkesinde tatbik edilen orijinal mühürlerle sevki sağlanır.

Giriş gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin Volet-1 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 28 – (1) TIR karnelerinin Volet-1 yaprakları, varış veya çıkış gümrük idaresindeki Volet-2 yapraklarına ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra sistemde ibra edildiğinin anlaşılması üzerine takibi gerektirir bir hususa rastlanmaması halinde arşivlenir. Takibi gerektirir bir husus bulunması halinde Volet-2 yaprakları ve ekleri varış veya çıkış gümrük idaresinden talep edilir ve bu Tebliğin 42 nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Hareket Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

TIR karnesi işlemleri

MADDE 29 - (1) Taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından, TIR karnesinde yer alan bilgiler doğrultusunda özet beyan modülünden “TIR İhracat” kaydı düzenlenerek tescil edilir.

(2) Tescil edilen bu kayda ilişkin TIR karnesi ve ekleri gümrük memuruna teslim edilir.

(3) Gümrük memuru tarafından, TIR karnesi ve taşıt onay belgesinin imzaları, mühürleri ve geçerlilik süreleri ile birlikte, ibraz edilen diğer belgeler kontrol edilir. Uygun bulunması halinde;

a) Taşıtta bulunan yükün ihracat eşyası olması durumunda, tescil edilen kayda ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek “İHRACAT” kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgiler ile uygunluğu kontrol edilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

b) Taşıtta bulunan yükün serbest dolaşımda bulunmayan eşya olması durumunda “TRANSIT” kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin uygunluğu kontrol edilerek eşya bilgileri sisteme girilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

c) Taşıtta serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile ihracat eşyasının bir arada bulunması durumunda “TRNİHR” kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin uygunluğu kontrol edilerek serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile ihracat eşyasının bilgileri ayrı ayrı sisteme girilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

(4) “TIR İhracat” kaydının 16 haneli tescil numarası TIR karnesine yazılır.

(5) Gümrük memuru tarafından, TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağının;

a) 2 no.lu kutusunun altındaki “resmi kullanım için” başlıklı bölüme, ilgili kaşe ile transit – ihracat – mahrece iade – transit ve ihracat ibaresi,

b) 8 no.lu kutusuna, belirtilmemiş olması halinde TIR karnesine ekli belgeler,

c) 20 no.lu kutusuna 8 inci maddeye göre belirlenen transit süresi,

ç) 21 no.lu kutusuna tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile sistem tarafından verilen tescil numarası,

d) 22 no.lu kutusuna, 4 üncü madde hükümleri gereğince belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen bu güzergâh ile çıkış gümrük idaresi,

e) 23 no.lu kutusu ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının 6 no.lu kutusuna tescil tarihi ve gümrük mührü tatbik edilir ve Volet-1 yaprağı dipkoçanına tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile tescil numarası,

yazılır.

(6) ~~Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde ayrıca tescil defteri tutulmaz.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(7) Kırmızı hat muayene kriterinde, sistem tarafından atanan muayene ile görevli memurun sicil numarası TIR karnesinin uygun bir yerine yazılır. Muayene ile görevli memur tarafından eşya ve belgelerin birbirleri ile uygunluğu kontrol edilir.

(8) ~~Bilgisayar sistemi bulunmayan gümrük idarelerinde ise, ihbar veya şüphe hali ile taşıtın ve eşyanın durumuna göre, tescil edilen TIR karnesi ile birlikte diğer belgeler, belge kontrolü veya fiziki muayene için gümrük idare amiri veya yardımcısı tarafından muayene ile görevli memura havale edilir.~~ **(Mülga: RG-11.02.2017-29976)**

(9) İlgili memur tarafından, eşyanın ve belgelerin birbirleri ile uygunluğu, taşıtın brandasında sökülme veya yırtılma, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırılma veya delinme olup olmadığı, taşıtta gizli bölme bulunup bulunmadığı kontrol edilerek, uygun bulunması halinde taşıt mühürlenir.

(10) TIR karnesi yaprakları ve dipkoçanları ile TIR/Transit Takip Programının ilgili bölümüne, taşıta veya konteynere takılan mühürlerin numarası veya tanıtma işaretleri ile gerekli diğer

bilgiler yazılır. Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye verilir ve taşıt çıkış gümrük idaresine ya da diğer hareket gümrük idaresine sevk edilir.

(11) Akit taraf olmayan bir ülkeye yapılacak ihracat eşyası taşımasında, transit geçilecek son akit taraf ülkenin çıkış gümrük idaresi, TIR karnesinde varış gümrük idaresi olarak belirlenir. İhracat beyannamesi, fatura, CMR ve diğer belgelere ise ihracatın yapılacağı ülkenin adı yazılır.

(12) TIR Sözleşmesinin 3 üncü maddesi (a) bendinin (iii) alt bendinde bahsi geçen, ihracat kaydı ile gönderilen ve kendisi eşya olarak kabul edilen kendiliğinden seyahat eden karayolu taşıtı, otobüs, vinç, yol süpürücüsü ve betonyer vb. taşıtlar için düzenlenen TIR karneleri hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilir. Bu taşıtlarla aynı zamanda eşya taşınmak istenmesi halinde, TIR Sözleşmesi ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi üzerine, taşıt onay belgesi aranmaksızın taşıma yapılmasına izin verilir. Ancak, bu hüküm kendiliğinden seyahat eden ve 8703 tarife pozisyonunda yer alan binek otomobilleri için uygulanmaz.

Parsiyel yüklemelerde TIR karnesi işlemleri

MADDE 30 - (1) İlk hareket gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak tüm yapraklarının eşya manifestosu bölümünde yazılı olan taşıt ve eşyaya ilişkin olarak tescil edilen "TIR İhracat" kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgiler ile uygunluğu kontrol edilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir. "TIR İhracat" kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin tüm Volet-1 yaprakları ve dipkoçanları ile Volet-2 yapraklarının ilgili bölümlerine yazılır. Tescil edilen Page 1 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt ikinci hareket gümrük idaresine Page 2 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir.

(2) İkinci hareket gümrük idaresinde, şüphe, ihbar vb. durumlar hariç olmak üzere, TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek taşıt haricen muayene edilir. TIR karnesinin Page 2 Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına kaydedilerek Program tarafından verilen tescil numarası Page 2 Volet-2 yaprağına yazılır. İkinci hareket gümrük idaresinde yüklenecek eşya bilgileri TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının eşya manifestosu bölümüne yazılır ve tescil edilen "TIR İhracat" kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek Page 3 Volet-1

bilgileri tescil edilir. “TIR İhracat” kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin Page 3 Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Page 4 Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne yazılır. Tescil edilen Page 3 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt, üçüncü hareket gümrük idaresine veya çıkış gümrük idaresine Page 4 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir. İkinci hareket gümrük idaresinde, birinci hareket gümrük idaresinden sevk edilen taşıt ve eşya için hiçbir şekilde özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenmez. Page 2 Volet-2 yaprağı ile ilgili olarak bilgisayar sisteminde herhangi bir teyit işlemi yapılmaz.

(3) Üçüncü hareket gümrük idaresinde, şüphe, ihbar vb. durumlar hariç olmak üzere, TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek taşıt haricen muayene edilir. TIR karnesinin Page 4 Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına kaydedilerek Program tarafından verilen tescil numarası Page 4 Volet-2 yaprağına yazılır. Üçüncü hareket gümrük idaresinde yüklenecek eşya bilgileri TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının eşya manifestosu bölümüne yazılır ve tescil edilen “TIR İhracat” kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek Page 5 Volet-1 bilgileri tescil edilir. “TIR İhracat” kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin Page 5 Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Page 6 Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne yazılır. Tescil edilen Page 5 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt, çıkış gümrük idaresine Page 6 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir. Üçüncü hareket gümrük idaresinde, ikinci hareket gümrük idaresinden sevk edilen taşıt ve eşya için hiçbir şekilde özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenmez. Page 4 Volet-2 yaprağı ile ilgili olarak bilgisayar sisteminde herhangi bir teyit işlemi yapılmaz. Son hareket gümrük idaresinde, TIR karnesinin varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının 17 no.lu kutusuna tarih ve imza atılarak mühürlenir.

(4) Bir iç gümrük idaresinden eşya yüklendikten sonra serbest bölgeden parsiyel yükleme yapılması veya serbest bölgeden eşya yüklendikten sonra bir iç gümrük idaresinden parsiyel yükleme yapılması mümkündür.

Hareket gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin Volet-1 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 31 – (1) TIR karnelerinin Volet-1 yaprakları, varış veya çıkış gümrük idaresindeki Volet-2 yapraklarına ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra sistemde ibra edildiğinin anlaşılması üzerine takibi gerektirir bir hususa rastlanmaması halinde arşivlenir. Takibi gerektirir bir husus bulunması

halinde Volet-2 yaprakları ve ekleri varış veya çıkış gümrük idaresinden talep edilir ve bu Tebliğin 42 nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

İzinli gönderici ve yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılacak TIR karnesi işlemleri

MADDE 31/A – (1) 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni ve izinli gönderici yetkisi kapsamında TIR karnesi ile yapılacak işlemler bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yalnızca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 77 nci maddesi kapsamında işlem gören ihracat eşyası izinli gönderici yetkisine sahip TIR karnesi hamili aracılığıyla taşıtılabilir.

(3) İhracatta yerinde gümrükleme izni veya izinli gönderici kapsamında Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca ihracat beyannamesine ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra, eşya izinde belirtilen ilgili yerlerde beklemekle birlikte, 19 uncu maddeye göre düzenlenen TIR karnesine ilişkin işlemler, TIR Sözleşmesi hükümleri nedeniyle 29 uncu madde hükümleri uyarınca yerine getirilir. Ancak, 29 uncu maddede yer alan aracın kontrolüne ilişkin yükümlülükler, araca güvenlik mührünü tatbik eden izinli gönderici veya yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından gerçekleştirilir.

(4) TIR karnesinin gümrük idaresine sunulması sırasında, yerine göre yerinde gümrükleme izin sahibince tatbik edilen mühür veya izinli gönderici tarafından tatbik edilecek olan mühür numaraları belirtilir. Gümrük idaresince de bu bilgiler karne üzerine kaydedilir. Mühür numarasının değişmesi gibi herhangi bir nedenle TIR Karnesi Volet-1 yaprağında bir değişiklik veya düzeltme yapılması gerekmesi halinde düzeltilen kısmın üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişice imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle mühürlenir. Ayrıca, düzeltilen veri sisteme kaydedilir.

(5) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 84 üncü maddesinde belirtilen çıkış izni bildirim süresi TIR karnesinin ilgili gümrük idaresince tescil edilmesini müteakip başlar.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen işlemler izinli gönderici veya yerinde gümrükleme izinlerinde belirtilen gümrük müdürlüklerinde gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM Varış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

TIR karnesi işlemleri

MADDE 32 – (1) TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek TIR karnesi Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programına girilir ve TIR karnesi tescil edilir. TIR karnesi bilgileri esas alınarak özet beyan modülünden "TIR İthalat" kaydı oluşturulur. Ayrıca bir döküm alınmaz. Bu kayda ilişkin tescil numarası TIR karnesine yazılır.

Eşyanın boşaltılması ve muayenesi

MADDE 33 – (1) Antrepo veya geçici depolama yerinde görevli memur tarafından, taşıtın evsafının belgelerine uygun olup olmadığı, hareket veya yol boyu gümrük idaresi tarafından tatbik edilen mührün/mühürlerin sağlam olup olmadığı, taşıtın brandasında sökülme veya yırtılma, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırılma veya delinme olup olmadığı, taşıtta gizli bölme bulunup bulunmadığı kontrol edilerek, eşyanın geçici depolama yeri, antrepo veya gümrükçe uygun görülen yerlere boşaltılmasına izin verilir.

(2) Eşyanın boşaltılıp teslim alınmasını müteakip görevli memur tarafından ek-7'de yer alan teslim tesellüm tutanağı dört nüsha düzenlenir. Düzenlenen bu tutanaklar taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından da imzalanır.

(3) TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine, boşaltılan eşyaya ilişkin bilgiler yazılır. Boşaltılan eşya ile TIR karnesinde yer alan eşyanın birbirine uygun olması ve varsa ödenmesi gereken para cezasının ödendiğinin anlaşılması üzerine, TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümleri imzalanıp kaşe tatbik edilerek Volet-2 yaprağı koparılır. Böylece TIR karnesi muhteviyatı eşya gümrük denetimi altına alınarak TIR karnesi sonlandırılmış olur.

(4) Muayene ile görevlendirilen memur tarafından, TIR karnesi ve teslim tesellüm tutanağı karşılaştırıldıktan sonra, Volet-2 yaprağındaki bilgiler ile TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına girilmiş olan bilgiler kontrol edilir. Uygun bulunması halinde Volet-2 ekranında sırasıyla "Muayene menüsü - Muayene onayı - TIR muayene formu - Yapılan muayene türü - Sarı Belge Kontrolü veya Kırmızı Fiziki muayene - Onayla - Bilgi diyalog" ekranındaki "Tamam" butonlarına

tıklanarak onaylama işlemi tamamlanır.

(5) Süresi içerisinde yurtdışı edilip edilmediklerinin takibi amacıyla yabancı taşıtlar eşyanın boşaltılmasını müteakip 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilir. Bilgisayar sistemine dâhil olmayan gümrük idarelerinde ise bu taşıtlar için Taşıt Giriş - Çıkış Formu düzenlenir.

İzinli alıcı ve ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılacak TIR karnesi işlemleri

MADDE 33/A – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni ve izinli alıcı yetkisi kapsamında TIR karnesi ile yapılacak işlemler bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yalnızca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 97 nci maddesi kapsamında işlem görecek olan ithalat eşyası izinli alıcı yetkisine sahip TIR karnesi hamili aracılığıyla taşıtılabilir.

(3) Taşıtın Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği çerçevesinde kabul edilen izinli alıcı veya ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisine geldiğine dair TIR karnesine meşruhat düşülür. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve eki belgeler gümrük idaresine ibraz edilir ve 32 nci maddeye göre işlem yapılır.

(4) Sistem tarafından muayene ile görevli memur atanması durumunda Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 111 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre içerisinde görevli memurca ek-7'de belirtilen tutanak düzenlenir ve 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) Sistem tarafından muayene ile görevli memur atanmaması durumunda izinli alıcı tarafından eşya boşaltılır. Ek-7 de yer alan tutanak iki nüsha düzenlenir ve izinli alıcı ile sürücü tarafından imzalanır. Ayrıca 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır. Volet-2 yaprağı ve ekleri ile tutanağın bir nüshası 10 iş günü içerisinde dilekçe ekinde gümrük idaresine gönderilir. Bu belgelerin süresi içerisinde gönderilmemesi durumunda Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(6) Boşaltılan eşya ile beyan edilen eşyanın miktarında eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi durumunda gümrük idaresine bildirimde bulunulur ve gümrük idaresince 34 üncü maddeye göre

işlem yapılır.

(7) Üçüncü ve altıncı fıkralarda belirtilen işlemler izinli alıcı veya ithalatta yerinde gümrükleme izinlerinde belirtilen gümrük idarelerinde gerçekleştirilir.

TIR karnesinde eksiklik ve fazlalık takibatı

MADDE 34 - (1) TIR karnesi himayesinde taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyaya ilişkin tespit edilen eksiklik veya fazlalık için takibat yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine tespit edilen eksiklik veya fazlalık yazılır ve “şartlı ibra edilmiştir” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına “şartlı ibra edildi” kaydı girilir.

(2) Eksiklik ve fazlalığa ilişkin tutanağın imzalandığı tarihte TIR karnesi hamiline bildirim yapılması halinde bu tarih, bildirim yapılamaması durumunda ise takibat yazısının TIR karnesi hamiline tebliğ edildiği tarih esas alınarak eksiklik veya fazlalığın nedeninin üç ay içinde belgelendirilmesi istenir. Eşyanın mahrecinden yüklenmediği veya eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklendiği, yanlışlıkla başka bir yere boşaltıldığı ya da kaza veya avarya sonucu kaybolduğu veya çalındığına ilişkin eşyanın yüklendiği liman idaresi, çıkış acentesi, taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bu kuruluş veya yükleme esnasında bu kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince, gümrük idaresince, ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belgelerin TIR karnesi hamili tarafından ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı sonlandırılır. Bu fıkra hükmünün uygulanmasında Avrupa Birliğinin tek bir gümrük bölgesinden oluştuğu göz önünde bulundurulur. Üç aylık takibat süresi talep halinde ilgili gümrük idaresi tarafından üç ay uzatılır. Haklı sebebin varlığı halinde, bu süre gümrük idaresi tarafından bir ay daha uzatılabilir.

(3) Eksiklik veya fazlalığa ilişkin olarak, süresi içerisinde geçerli bir belge ibraz edilmesi halinde, TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı girilir.

(4) Eksikliğe ilişkin olarak, verilen süre içerisinde herhangi bir belge ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin geçerli sayılmaması halinde, gümrük idaresi tarafından eksik çıkan eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede

dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanan gümrük vergileri tahakkuk ettirilerek TIR karnesi hamilinden tahsili yoluna gidilir ve Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır. Gümrük vergilerinin TIR karnesi hamilinden tahsil edilememesi halinde, TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin birinci fıkrasındaki süre dikkate alınarak kefil kuruluş nezdinde gerekli takibat yapılır. Ayrıca, giriş gümrük idaresine veya parsiyel taşımalarda bir önceki gümrük idaresine bilgi verilir. Eksikliğe isabet eden gümrük vergilerinin tahsil edilmesi halinde TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı ile açıklama girilir.

(5) Fazlalığa ilişkin olarak verilen süre içerisinde herhangi bir belge ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin geçerli sayılmaması halinde fazla çıkan eşyaya ilişkin olarak Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı ile açıklama girilir.

(6) Dökme eşyada eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı 2009/15481 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 131 inci maddesinde belirtilen oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı yapılmayarak işlemler tespit edilen miktar üzerinden sonuçlandırılır. Eksiklik veya fazlalık takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, bu oranları aşan kısmı için uygulanır.

(7) Kap adedi olarak beyana uygun, ancak sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde beyana göre eksiklik veya fazlalık olan eşya için takibat yapılmaz.

(8) 27 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca giriş gümrük idaresince beyan edilen eşyanın miktarına göre fazlalık tespit edilmesi durumunda, varış gümrük idaresince bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(9) Bu madde kapsamındaki tespitlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

Parsiyel boşaltmalarda TIR karnesi işlemleri

MADDE 35 - (1) Giriş gümrük idaresinden ilk varış gümrük idaresine sevk edilen eşyaya ilişkin işlemler, ilk varış gümrük idaresi tarafından bu Tebliğin 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre yerine getirilir. İlk varış gümrük idaresi tarafından düzenlenen teslim ve tesellüm tutanağı TIR karnesinin Volet-2 yaprağına eklenir ve bu Tebliğin 41 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılmak üzere koparılarak alıkonulur. TIR karnesinin bir sonraki Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Volet-2 yaprağının ilgili bölümlerine giriş tescil numarası, giriş gümrük idaresi, ikinci varış gümrük idaresi, 4 üncü madde hükümlerine göre belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen güzergâh ile transit süresi yazılır. TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranına TIR karnesi numarası ve sayfa numarası ile birlikte gerekli diğer bilgiler girilir. Volet-1 yaprağı bu Tebliğin 28 ve 31 inci maddeleri hükümlerine göre işlem yapılmak üzere koparılarak alıkonulur. TIR karnesi sürücüye verilir ve taşıt ikinci varış gümrük idaresine sevk edilir.

(2) TIR karnesinde yer alan ikinci varış gümrük idaresine ait eşya için birinci fıkrada belirtilen işlemler yapılır.

(3) Son varış gümrük idaresinde boşaltılacak eşya için bu Tebliğin 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre işlem yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına gerekli kayıtlar yapılır ve boşaltma meşruhatı düşülür. TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına TIR karnesi numarası ve sayfa numarası ile birlikte gerekli diğer bilgiler girilir. Düzenlenen teslim ve tesellüm tutanağının bir nüshası taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücüye verilir. Bir nüshası sürücüye verilecek TIR karnesine eklenir. Diğer nüshası ise koparılan TIR karnesinin Volet-2 yaprağına eklenerek bu Tebliğin 41 inci maddesi göre işlem yapılmak üzere alıkonulur.

(4) Parsiyel boşaltmalarda, ilk varış gümrük idaresi bir iç gümrük idaresi olabileceği gibi, bir serbest bölge gümrük idaresi de olabilir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından yapılacak TIR işlemleri

MADDE 36 – ~~(1) 19/1/2008 tarihli ve 26761 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 60 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ve 29/5/2008 tarihli ve 26890 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri) hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından, bir antrepoya eşya giriş ve çıkışının tespiti için AN6 ve/veya AN8 kodlu tespit sözleşmesi imzalanmış olması ve bu antrepoda görevli memur bulunmaması halinde, bu Tebliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde yer alan; antrepoda~~

~~görevli memurlarca yapılması öngörülen boşaltma, sonlandırma ve sevk işlemleri ile ek-7'de yer alan teslim tesellüm tutanağının düzenlenmesi işlemleri yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından sosyal güvenlik mevzuatına uygun olarak çalıştırılan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri) nin 17 nci maddesinde belirtilen şartları haiz kişilerce yapılır.~~

~~(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, çalışma usul ve esasları ile yetki ve sorumlulukları bakımından 60 ve 1 Seri No.lu Tebliğlerin genel hükümleri ile AN6 ve AN8 kodlu tespit işlemlerine ilişkin özel hükümlerine tabidir. Ancak TIR işlemlerine ilişkin görevlerle ilgili olarak çalışma kâğıdı ve tespit raporu düzenlenmez.~~ **(Mülga: RG-05.05.2011-27925)**

Yeterli sayıda yaprağı bulunmayan TIR karneleri

MADDE 37 - (1) TIR karnesi yapraklarının tamamının bitmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından bu TIR karnesi sonlandırılarak, TIR taşımasının geri kalan bölümü için kullanılmak üzere yeteri kadar yaprağı bulunan yeni bir TIR karnesi kabul edilir. Her iki TIR karnesine de bu durumu belirten meşruhat düşülür.

(2) Yeni açılan TIR karnesine, taşıt ve eşyaya ilişkin bilgiler yazılır. TIR/Transit Takip Programında sonlandırılan TIR karnesinin Volet-2 ekranı açılır, eski TIR karnesi numarası silinir ve yeni TIR karnesinin numarası ile Volet-1 yaprağındaki bilgiler girilerek taşıt sevk edilir.

(3) Ancak, TIR karnesinde varış gümrük idaresine kadar kullanılmak üzere yeterli sayıda yaprak bulunmamakla birlikte, ülkemizdeki çıkış gümrük idaresinden sonra hala kullanılabilir yaprak bulunması halinde, yeni bir TIR karnesinin açılmasına izin verilmez.

YEDİNCİ BÖLÜM Çıkış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

Türkiye'den çıkış işlemleri

MADDE 38 – (1) Gümrük idaresince;

a) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık ve sökük,

b) Römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık ve delik,

c) Taşıtın mührünün/mühürlerinin, sağlam olup olmadığı ile TIR karnesinde kayıtlı numara ve adede uygun,

olup olmadığı haricen kontrol edilerek, uygun bulunması halinde 39 ve 40 ıncı madde hükümleri uyarınca işlemlere devam edilir. Uygun bulunmaması halinde ise, TIR işlemleri ile ilgili servise derhal bilgi verilir.

TIR karnesi işlemleri

MADDE 39 – (1) İbraz edilen TIR karnesi, geçiş belgesi ve diğer belgeler kontrol edildikten sonra TIR karnesinin Volet-2 bilgileri TIR/Transit Programına girilir ve Program tarafından verilen tescil numarası Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne ve dipkoçanına yazılır. Gümrük idaresinin adı TIR karnesinin ilgili bölümüne yazılır ve resmi mühür tatbik edilir.

(2) Sistem tarafından atanan memur, beyanın kontrol türüne göre işlemleri gerçekleştirir. Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunun olumlu olması halinde, Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülür. Sistem üzerinde onay verilerek Volet-2 yaprağı koparılır ve TIR karnesi sürücüye verilerek taşıtın yurtdışına çıkışına izin verilir.

(3) Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunda TIR karnesi ve ekli belgelerde ciddi farklılık tespit edilmesi ile muayene yapılmasının gerekli görülmesi durumunda, idare amiri tarafından gerekli yönlendirme yapılır ve eşya muayene edilir. Muayene sonucunun olumlu olması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilir. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli kayıt ve meşruhatlar düşüldükten sonra sistem üzerinde onay verilir. Volet-2 yaprağı koparılır ve TIR karnesi sürücüye verilerek taşıtın yurtdışına çıkışına izin verilir.

(4) İç gümrük idarelerinde tescil edilen TIR karnesinde yer alan tüm “TIR İhracat” kayıtları ile ilişkilendirilen ihracat beyannameleri taşıtın yurtdışına çıkışı ile otomatik olarak kapanmakla birlikte, taşıtın yurtdışına çıkmasına rağmen bu kayıtların kapanmaması halinde özet beyan modülünden “uzaktan teyit” yöntemi ile bu kayıtlar kapatılır.

(5) Çıkış gümrük idaresinde, son hareket gümrük idaresinden sevk edilen araç ve eşya için özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenmez.

Risklerin tespiti ve riskli taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerin kontrolü

MADDE 40 – (1) Taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerden;

a) Haklarında ihbar ya da kuvvetli şüphe bulunanlar,

b) Mühürleri bulunmayanlar veya koparılmış ya da bozulmuş halde olanlar,

c) Brandalı taşıtlarda brandalarında sökük, yırtık veya TIR Sözleşmesi ek-2'de belirlenen şekle aykırı yama bulunanlar ile TIR halatlarında kopukluk bulunanlar,

ç) Römork, yarı römork veya konteynerlerde kırık, delik bulunanlar,

d) Tartıda tespit edilen ağırlığı TIR karnesinde kayıtlı ağırlıktan farklı olanlar,

e) Belgelerinde şüpheli durum bulunanlar ile gizli bölme olduğuna dair şüphe oluşturanlar,

f) Sistem tarafından muayeneye tabi tutulanlar,

görevlendirilecek muayene memuru tarafından açılarak masrafları taşımacıya ait olmak üzere muayene edilir.

(2) Muayene sonucunda herhangi bir usulsüzlüğe rastlanılmaması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilerek Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 16 no.lu kutusuna ve TIR/Transit Takip Programının ilgili bölümüne yeni mührün/mühürlerin numarası yazılır ve taşıtın çıkışına izin verilir.

(3) Muayene sonucunda ihraç eşyasında beyan edilen miktara göre eksiklik veya fazlalık bulunduğunun tespit edilmesi halinde, hareket gümrük idaresine gecikmeksizin bilgi verilir. TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik veya fazlalık yazılarak tasdiklenir. Aynı şekilde TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. Gümrük Kanununa göre cezai hüküm uygulanarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

(4) Muayene sonucunda serbest dolaşımda bulunmayan eşyada beyan edilen miktara göre eksiklik bulunduğunun tespit edilmesi halinde, TIR işlemi sonlandırılmaz ve Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendine ve 42 nci maddeye göre işlem yapılmak üzere Volet-2 yaprağı ve ekleri ile birlikte hareket veya giriş gümrük idaresine bildirimde bulunulur. Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve giriş gümrük idaresince söz konusu mühürleri kontrol edilmek suretiyle TIR karnesi kapsamında çıkış gümrük idaresine sevk edilen eşyanın, çıkış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda birinci fıkranın (c) ve (ç)

bendinde yer alan uygunsuzlukların olmadığı ve mahreç ülkede tatbik edilen mühürlerin sağlam olduğu görülmekle birlikte, eşyada beyan edilen miktara göre eksiklik çıkması halinde, TIR işlemi sonlandırılmaz ve 34 üncü maddeye göre işlem yapılır. 34 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde bu eksikliğin ispat edilememesi halinde, 34 üncü maddenin dördüncü fıkrasına göre işlem yapılır ve TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik yazılarak tasdiklenir ve eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Bu eksikliğin ispat edilmesi halinde ise 34 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır. TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik yazılarak tasdiklenir ve eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(5) Muayene sonucunda serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın cinsi aynı olmakla birlikte beyan edilen miktara göre fazlalık bulunduğunun tespit edilmesi halinde, tespit edilen fazlalık TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularında gösterilerek tasdiklenir, TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(6) Muayene sonucunda beyan edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyadan farklı cinste eşya tespit edilmesi halinde, bu eşyanın yurtdışına çıkışına izin verilmez. TIR karnesine ve TIR/Transit Takip Programına açıklama yapılır. TIR işlemi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Farklı cinsteki eşya için 34 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde farklılığın ispat edilememesi halinde, Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. İspat edilmesi halinde ise eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(7) Üçüncü ila altıncı fıkra kapsamındaki tespitlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

Varış ve çıkış gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnesinin Volet-2 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 41 – (1) İşlem gören TIR karnelerinin Volet-2 yaprakları ve ekleri varış veya çıkış gümrük idaresince arşivlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM TIR Karnesi Takip İşlemleri

TIR karnesi takip süreci

MADDE 42 - (1) Gümrük idarelerinde işlem gören TIR karneleri ile ilgili olarak yapılacak takip işlemleri, TIR Sözleşmesi, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gümrük Yönetmeliği ve bu Tebliğ hükümleri doğrultusunda, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından yürütülür.

(2) TIR karnesi takip işlemlerinin yerine getirilmesi amacıyla, gümrük idareleri tarafından mevzuat hükümleri doğrultusunda düzenli arşiv kurularak arşiv hizmetleri yerine getirilir. Düzenli arşiv kurulmasından ilgili gümrük amir ve memurları doğrudan sorumludur.

(3) TIR karnesi takip işlemleri, TIR Sözleşmesi gereğince TIR karnesinin Volet-1 yaprakları üzerinden yürütülür.

(4) Gümrük idareleri tarafından, bu gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin haftalık ve aylık olarak listeleri alınarak, bu TIR karnelerinin sisteme veri girişlerinin ve muayene onaylarının eksiksiz ve hatasız olarak yapılıp yapılmadığı ve diğer usulsüzlüklerin tespiti amacıyla kontrol edilir.

(5) TIR karnesi kapsamı eşyanın sevk edildiği gümrük idaresinde işlem görüp görmediği giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından araştırılır.

(6) TIR karnesi kapsamı eşyanın çıkış veya varış gümrük idaresinde işlem görmediği veya usulüne uygun işlem yapılmadığının anlaşılması ya da takibi gerektirir başka bir hususa rastlanması halinde, Volet-1 yaprağının tescil tarihinden itibaren iki ay içerisinde, bu durum yazı ile taşıyıcı firma ve kefil kuruluşa bildirilir. Bu yazıda TIR karnesi muhteviyatı eşyanın yurt dışı edildiğinin veya varış gümrük idaresine boşaltıldığının belgelendirilmesi istenir ve TIR karnesinin Volet-1 ve/veya Volet-2 yaprakları örneği yazı ekinde gönderilir. Bu bildirim, kefil kuruluş açısından hiçbir şekilde TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen bir ve iki yıllık süreleri geçemez.

(7) Kefil kuruluşa yapılan bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde muhataplarca eşyanın yurt dışı edildiğinin veya varış gümrük idaresine boşaltıldığının;

a) Sona erdirme işlemine ait resmi belge,

b) Eşyanın başka bir gümrük rejimi altına alındığına veya serbest dolaşıma sokulduğuna dair belge,

c) TIR Sözleşmesinin 6 ncı maddesinde geçen uluslararası kuruluşlarca temin edilen TIR karnesinin gümrük idarelerinde işlem görmüş Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının dipkoçanı,

ile kanıtlanamaması halinde aşağıdaki işlemler yapılır;

1) Gümrük vergileri, tahakkuk ettirilerek karne hamilinin yabancı olması halinde İngilizce veya ilgili ülke dilinde hazırlanan bir yazı ekinde iadeli taahhütlü posta ile, yerli firma olması halinde ise tebliğ mazbatalı zarf ile, TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince öncelikle karne hamiline tebliğ edilir ve bu durumdan aynı zamanda kefil kuruluşa da bilgi verilir. Tahsilâtın karne hamilinden yapılamaması durumunda; TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca, altıncı fıkraya göre yapılan bildirim tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde, TIR Sözleşmesinde öngörülen azami teminat tutarı göz önünde bulundurularak düzenlenen tahakkuk kefil kuruluşa tebliğ edilerek gümrük vergilerinin tahsili sağlanır.

2) Yapılan incelemede 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun ihlal edildiği sonucuna ulaşılması halinde usulüne uygun olarak Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

3) Eşyanın ve taşıtın en yakın gümrük idaresine teslim edilmesi ve sürücünün hudut polisince tutulan takip fişlerine kaydedilmesi için İçişleri Bakanlığına bildirimde bulunulur.

4) Gerçekleştirilen tahsilat işlemlerinin sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(8) Gümrük idaresi tarafından yapılan takibat üzerine veya kefil kuruluş tarafından, ödeme talebinin yapıldığı tarihten itibaren iki yıl içinde karne kapsamı eşyanın yurt dışında bulunduğunu belirten, eşyanın boşaltıldığı yurtdışındaki gümrük idaresi tarafından verilen ve eşyanın TIR karnesine uygun olarak teslim alındığını kanıtlayan belge ile bu belgenin noterden tasdikli Türkçe tercümesinin ibrazı halinde, TIR karnesi ile ilgili olarak daha önce kefil kuruluştan tahsil edilen vergiler iade edilir.

Takibe geçilen TIR karnelerinde vergi tahakkuku

MADDE 43 - (1) TIR karnesi himayesinde Türkiye'ye getirilen eşyanın, yurtdışı edilmediği veya bir gümrük idaresine boşaltılmadığının anlaşılması halinde gümrük vergilerinin tahakkuku; 4458 sayılı Gümrük Kanununun 30 uncu ve 181 inci maddelerine göre gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarih olan TIR karnesinin giriş tescil tarihi itibariyle;

a) Eşyanın 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre tespit edilecek kıymeti,

b) Yabancı paralar için T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları,

esas alınarak yapılır.

TIR karnesi takipleri ile ilgili davalar

MADDE 44 – (1) TIR karnelerinden kaynaklanan ve idari yargı mercileri nezdinde dava konusu edilen işlemlerle ilgili savunma, itiraz, temyiz, karar düzeltme, süre uzatımı işlemleri; 8/12/1994 tarihli ve 22135 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetki Devri) uyarınca gümrük idarelerince yerine getirilir.

TIR karnesi takip işlemlerinin Bölge Müdürlüklerince izlenmesi

MADDE 45 – (1) Sistemde kayıtları açık görünen TIR karneleri sorgulanarak bu TIR karneleri ile ilgili takip işlemlerinin bağlantıları gümrük idareleri tarafından yerine getirilip getirilmediği Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri {end-tooltip} tarafından düzenli olarak kontrol edilir ve açık kayıtlar gerekçesi ile birlikte altı ayda bir Genel Müdürlüğe bildirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

TIR karnesi düzenlenmeksizin ülkemize giriş yapan taşıtlar

MADDE 46 – (1) Bir akit taraftan TIR karnesi düzenlenmeksizin ülkemize giriş yapan taşıtın; gideceği ülkenin bir akit taraf olması ve eşyanın TIR karnesi himayesinde taşınabilmesi için gerekli belgelerin ibraz edilmesi koşuluyla, giriş gümrük idaresince eşyanın muayenesinin yapılarak ibraz edilen belgelerle uygunluğunun sağlanması durumunda, giriş yaptığı gümrük idaresinden TIR karnesi himayesinde sevk edilmesi mümkündür.

(2) Bununla birlikte, eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alması durumunda, aynı maddenin yedinci fıkrasına göre işlem yapılır.

TIR taşımasının geçici olarak durması

MADDE 47 - (1) TIR Sözleşmesinin 26 ncı maddesinde belirtilen, bir Akit tarafta başlamış olan TIR taşımasının geçici olarak durduğu hallerde, TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

Serbest bölgelerde işlem görecek TIR karnelerinde rejim türü

MADDE 48 - (1) Bir serbest bölge gümrük idaresine sevk edilecek eşyaya ilişkin TIR karnesi "transit" kaydıyla işlem görür ve TIR/Transit Takip Programına rejim türü olarak "transit" girilir. Bir serbest bölge gümrük idaresinde boşaltma yapıldıktan sonra parsiyel boşaltma yapılmak üzere bir gümrük idaresine sevk edilecek eşyaya ilişkin TIR karnesi, bu gümrük idaresinde tabi tutulacağı rejim türüne göre "transit" veya "ithalat" olarak sevk edilir ve TIR/Transit Takip Programına bu rejim türü girilir.

Eşyanın çıkış gümrük idaresine sevk edilmesinden vazgeçilmesi veya sevkinin mümkün olmaması

MADDE 49 – (1) Volet-1 yaprağının hareket gümrük idaresi tarafından tescil edilmesinden sonra, eşyanın herhangi bir nedenle çıkış gümrük idaresine sevk edilmesinden vazgeçilmesi veya sevk edilmesinin mümkün olmaması halinde;

a) Aynı TIR karnesi ile taşımaya devam edilecekse, TIR/Transit Takip Programında Volet-1 kaydı açıklama yapılarak iptal edilir ve 29 uncu maddeye göre işlem yapılır.

b) Aynı TIR karnesi ile taşımaya devam edilmeyecekse, TIR karnesi iptal edilir. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına iptal gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin "onaylı rapor" sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-1 kaydı iptal edilerek gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Adli işleme konu olan TIR karneleri

MADDE 49/A – (1) Eşya ve araç ile ilgili olarak adli makamlara intikal ettirilen usulsüzlüğe konu TIR karnesine ilişkin vergi takibini gerektiren bir durum bulunmaması halinde, TIR karnesi sonlandırılır ve TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli

meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır. Vergi takibini gerektiren bir durum bulunması halinde ise takibat ve buna bağlı mahkeme sonucuna göre işlem yapılır.

(2) TIR karnesine gümrük idaresince el konulması halinde, gümrük idaresi tarafından karne cildinin arka kapağındaki kopartılabilir bölüm mühürlenir, imzalanır ve kopartılarak sürücüye verilir.

Eşyanın giriş gümrük idaresinde başka bir rejime tabi tutulması

MADDE 50 – (1) Giriş gümrük idaresine TIR karnesi himayesinde gelen eşyanın, bu gümrük idaresinde başka bir rejime tabi tutulmak istenmesi halinde TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgileri TIR/Transit Takip Programına girilir ve sistemin Volet-2 bilgilerinden “TIR İthalat” kaydı oluşturulur.

Yükünü boşaltan taşıtların boş veya dolu çıkışları

MADDE 51 - (1) TIR karnesi muhteviyatı eşyanın varış gümrük idaresine boşaltılmasını müteakip boş olan yabancı römork veya yarı römorkun geçici olarak gümrük idaresinin denetimine bırakılması ve aynı çekicinin başka bir ihraç eşyası yüklü römork veya yarı römorku yurtdışına götürmesine izin verilir.

(2) Geçici olarak gümrük idaresinin denetimine bırakılan yabancı plakalı boş römork veya yarı römorklar, sahipleri veya bunların temsilcilerinin yazılı talepleri üzerine ihraç eşyası yüklenerek yurtdışı edilebilir.

(3) Varış gümrük idaresinde yükünü boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkacak yabancı plakalı taşıtın sürücüsü tarafından ibraz edilen TIR karnesinin Volet-2 yaprağı dipkoçanları incelenerek, TIR karnesi himayesinde ülkemize getirilen eşyanın varış gümrük idaresine teslim edilip edilmediği kontrol edilir.

(4) Eşyanın varış gümrük idaresine teslim edilmediğinin anlaşılması halinde, taşıtın ve sürücünün yurtdışına çıkışına izin verilmez ve duruma göre ilgili mevzuatı gereğince işlem yapılır.

(5) ~~Yabancı plakalı taşıtın varış gümrük idaresinde yükünü boşalttıktan sonra 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilip kaydedilmediği veya Taşıt Giriş - Çıkış Formu düzenlenip düzenlenmediği~~

~~kontrol edilir. Bu kaydın yapılmadığı ve formun düzenlenmediğinin tespit edilmesi halinde, Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliğinin (Seri No:1) 10 uncu maddesi hükmü uyarınca işlem yapılır.~~ **(Mülga: RG- 22.04.2011-27913)**

Deniz veya demir yoluyla çekicisiz olarak boş veya dolu gelen römork ve yarı römorklar

MADDE 52 - (1) Deniz veya demir yoluyla boş ve çekicisiz olarak gelen römork veya yarı römorklar giriş gümrük idaresi tarafından 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilir.

(2) TIR işleminin başlangıç ve bitişi arasındaki yolculuğun bir kısmının karayolu ile yapılması şartıyla, çekicisiz ve dolu olarak deniz veya demir yolu ile gelen ya da giden römork veya yarı römorkların plaka numaraları TIR karnesinin 7 no.lu kutusuna yazılır.

Eşyanın boşaltma noktasına kadar yabancı plakalı taşıtlarla taşınması

MADDE 53 – (1) Gümrük işlemleri tamamlanarak serbest dolaşıma giren eşyanın, taşıma belgelerinde yazılı yurt içindeki boşaltma yerlerine kadar aynı yabancı plakalı taşıtla taşınması mümkündür.

Yabancı taşıyıcı firmalarda acente

MADDE 54 – (1) Yabancı plakalı taşıtlar ile TIR karnesi himayesinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyaya ilişkin TIR karnesi işlemleri, yabancı firma temsilcisi veya sürücü tarafından yerine getirilir. Bu nedenle, bu firmaların Türkiye'de acentelerinin bulunması zorunlu değildir.

(2) TIR karnesi himayesinde taşıma yapan yabancı firmaların elektronik ortamda ön beyan verebilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Memur refakati

MADDE 55 – (1) Taşınan eşyanın gümrük vergileri toplamının TIR Sözleşmesine göre tespit edilen azami teminat tutarını aşmaması durumunda hiçbir şekilde memur refakati verilmez.

(2) Taşınan eşyanın gümrük vergileri toplamının TIR Sözleşmesine göre tespit edilen azami teminat tutarını aşması koşuluyla; kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması hallerinde;

a) Öncelikle Araç Takip Sisteminden yararlanılması yoluna gidilir. ATS cihazının bulunması halinde hiçbir şekilde memur refakati verilemez.

b) İlgili gümrük idaresinde ATS cihazının bulunmaması durumunda ise; müdür yardımcısının başkanlığında en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından gerekçeli bir karar alınmak ve bu kararda ATS cihazının bulunmadığı da belirtilmek suretiyle memur refakati verilebilir.

(3) Memur refakati öngörülmesi halinde taşıyıcıya yazılı bir belge verilmemişse, TIR karnesinin 1 no.lu dipkoçanının 5 inci maddesine “refakat” ibaresi ve gerekçesi yazılır.

(4) Memur refakati verilen taşımalar ek-9’da yer alan listeye işlenerek aylık olarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

TIR karnesine fatura eklenmesi

MADDE 56 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 11 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

(2) Ancak; TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya “fatura muhteviyatı eşya”, “ekli liste muhteviyatı eşya” gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

(3) Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir. Süresi içerisinde faks fatura veya proforma faturaya ilişkin asıl faturanın ibraz edilmemesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır ve asıl fatura ibraz edilinceye kadar faks fatura veya proforma fatura ile yeni bir işlem yapılmasına izin verilmez.

Süresi içerisinde yurtdışına çıkarılamayan ve varış gümrük idaresine teslim edilemeyen eşya

MADDE 57 - (1) Beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle süresi içerisinde yurtdışına çıkarılamayan veya ilgili gümrük idaresine teslimi mümkün olmayan eşya hakkında, ilgililer tarafından en yakın gümrük idaresi haberdar edilir. İlgili gümrük idaresi tarafından TIR Sözleşmesinin 41 inci ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 92 nci maddeleri hükümlerine göre

işlem yapılır.

(2) Beklenmeyen haller veya mücbir sebeplere ilişkin bilgi ve belgeler değerlendirilerek uygun bulunması halinde, TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ile dipkoçanına olay ile ilgili meşruhat düşülerek, TIR Sözleşmesinin 25 inci maddesi doğrultusunda, TIR karnesinde yer alan “onaylı rapor” sayfası doldurulur ve olayla ilgili onaylı belgeler TIR karnesine eklenir. TIR/Transit Takip Programına Volet-2 veri girişi yapılır ve sonlandırma gerekçesi “açıklamalar” bölümüne yazılır.

Kaza yapan veya eşyası kayan taşıtlar ve konteynerle ilgili yapılacak işlemler

MADDE 58 - (1) Kaza nedeniyle telef olan eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 273 üncü maddesi uyarınca kanıtlanması durumunda, gümrük vergileri aranmaz. TIR karnesi kazanın meydana geldiği yere en yakın gümrük idaresince sonlandırılır. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır. Ayrıca giriş veya hareket gümrük idaresine bilgi verilir.

(2) Kaza nedeni ile telef olan ve sahibi tarafından yurtdışı edilmek istenmeyen eşya gümrüğe terk edilebilir. Gümrüğe terk edilen bu eşya 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Tasfiye Yönetmeliğine göre tasfiye hükümlerine tabi tutulur.

(3) Kaza sonucu hasara uğrayan taşıt, römork, yarı römork ve konteynerin, mühürleri kopmuş, eşyası dağılmış veya hareketini tehlikeye sokacak şekilde eşyası kaymış ise;

a) Bu kaza veya kaymanın gümrük idaresine yakın bir yerde meydana gelmesi halinde;

1) Gümrük idaresi tarafından görevlendirilecek memur nezaretinde eşya düzeltilir ve taşıta tekrar yüklenir.

2) Kaza sonucu eşyanın aynı taşıt ile taşınması imkânsız hale gelmiş ise, eşya taşıt onay belgesi veya konteyner onay plakası bulunan başka bir taşıt veya konteynere yüklenir.

3) (1) inci ve (2) nci alt bentlerde belirtilen durumlarda, eşya gümrük memuru tarafından muayene edilir. Eşyanın TIR karnesine uygun olduğunun tespit edilmesi halinde, yükü düzeltilen taşıta veya yeni taşıta mühür tatbik edilir. Taşıt değişikliğinde yeni taşıtın plakası TIR karnesinin ilgili bölümüne yazılarak onaylanır.

4) TIR karnesinde yer alan “onaylı rapor” sayfası doldurulur ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

5) Takibatı gerektirir bir durumun tespiti halinde, taşıta ve eşyaya el konularak mevzuat gereğince işlem yapılır. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir.

b) Kaza veya kaymanın bir gümrük idaresine uzak bir yerde meydana gelmesi halinde;

1) Kayma halinde, görevli polis ve jandarma birimleri tarafından kayan eşya düzelttirilir ve tekrar aynı taşıta yüklenir. Duruma ilişkin tutanak tutulur ve gerekli emniyet tedbirleri alınarak taşıt en yakın veya ilgili gümrük idaresine sevk edilir. Sevk edilen gümrük idaresinde taşıt açılarak (a) bendinde belirtilen işlemler yapılır.

2) Kaza halinde, görevli polis ve jandarma birimleri tarafından gerekli emniyet tedbirleri alınarak en yakın gümrük idaresinden görevli istenir. Görevli gümrük memuru geldikten sonra durum bir tutanakla tespit edilir ve taşıt veya yükün aktarıldığı yeni taşıta mühür tatbik edildikten sonra üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen işlemler yapılır. Gümrük memurunun zamanında gelmesinin mümkün olmadığı durumlarda (b) bendinin (1) inci alt bendi hükümleri uygulanır.

(4) Bu madde hükümlerine göre eşyanın başka bir taşıta aktarılmasının gerekli olduğu ve taşıt onay belgesi bulunan bir taşıt temin edilemediği durumlarda; eşya muayene edilir ve eşyanın TIR karnesine uygun olduğunun tespit edilmesi halinde TIR karnesi, ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülerek sonlandırılır ve taşıt transit beyannamesi kapsamında sevk edilir. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir.

Eşyanın başka bir taşıt veya konteynere aktarılması

MADDE 59 - (1) Bu Tebliğin 58 inci maddesinde belirtilen durumlar dışında eşyanın, başka bir taşıt veya konteynere aktarılmasının gerekli olması halinde, bu aktarma gümrük idaresi nezaretinde yapılır.

(2) Aktarma;

a) Taşıt onay belgesi bulunan başka bir taşıta yapıldığı takdirde, eşya muayene edilerek yeni taşıta yüklenir ve taşıta mühür tatbik edilir. Yapılan işlem ile ilgili olarak tutanak düzenlenir ve TIR karnesine gerekli meşruhat düşüldükten sonra taşıtın transitine ya da çıkışına izin verilir.

b) Taşıt onay belgesi bulunmayan bir taşıta yapıldığı takdirde, TIR karnesi, ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülerek sonlandırılır ve taşıt transit beyannamesi kapsamında sevk edilir. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir

Usulsüzlüklerin bildirilmesi

MADDE 60 – (1) TIR Sistemi, Ortak Transit veya Ulusal Transit kapsamında yapılan taşımalarda ya da boş araç giriş ve çıkışlarında, taşıyıcı veya sürücü tarafından TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi halinde, durum elde edilen bilgi ve belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe ivedilikle bildirilir. Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda taşıyıcı firma ile ilgili olarak gerekli tedbirler alınır.

Tütün ve alkol taşımacılığı

MADDE 61 - (1) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri (Model 1) kapsamında taşınmasına izin verilmez.

(2) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin, TIR Sözleşmesi gereğince, Tütün – Alkol TIR karneleri (Model 2) kapsamında taşınması gerekmekle birlikte, uluslararası kefil kuruluş tarafından bu eşyalara ilişkin kefalet halihazırda kabul edilmediğinden bu eşyaların, Tütün – Alkol TIR karneleri kapsamında da taşınmasına izin verilmez. Bu eşyalara ilişkin kefaletin uluslararası kefil kuruluş tarafından kabulü halinde bu durum Genel Müdürlükçe duyurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

Varış veya çıkış gümrük idaresinin değiştirilmesi

MADDE 62 - (1) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı taşıyan taşıtların, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması koşuluyla, giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından TIR karnesine yazılan çıkış gümrük idaresi dışında bir gümrük idaresinden yurtdışı edilmek istenmesi halinde, eşya muayene edilir. Eşyanın TIR karnesine uygun bulunması halinde, taşıta mühür tatbik edilerek taşıtın çıkışına izin verilir.

(2) İhraç eşyası taşıyan taşıtların, hareket gümrük idaresi tarafından TIR karnesine yazılan çıkış gümrük idaresi dışında bir gümrük idaresinden yurtdışı edilmek istenmesi halinde, 39 uncu maddeye göre işlem yapılır.

(3) TIR karnesinin 12 no.lu kutusunda yer alan varış gümrük idarelerinin sırasının değiştirilmesinin talep edilmesi, 12 no.lu kutuda varış gümrük idaresinin yazılmamış olması veya yanlış yazılması hallerinde, taşıyıcının talebi doğrultusunda eşyaya ait yükleme listesi, CMR, çeki listesi ve fatura gibi belge kayıtları dikkate alınarak işlem yapılır.

(4) TIR karnesinin 12 no.lu kutusunda yer alan varış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresinde eşya boşaltılmak istenmesi halinde, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması ve ithalatçıdan alınacak yazı ile birlikte uluslararası kabul görmüş CMR, fatura gibi belgelerle müracaat edilmesi halinde, bu talep kabul edilir.

(5) Bu Tebliğin 4 üncü maddesi hükümlerine göre, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından belli bir güzergâhı izlemesi zorunlu kılınan taşıtların, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması halinde TIR karnesinde yer alan varış veya çıkış gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine getirilmiş olması güzergâh ihlali olarak değerlendirilmez.

(6) Bu madde hükümleri uyarınca, varış veya çıkış gümrük idaresinin değiştirilmesi halinde, herhangi bir usulsüzlük cezası uygulanmaz.

Ağır veya havaleli eşya taşınması

MADDE 63 - (1) Ağır veya havaleli eşya taşınması için, kefil kuruluştan kapağı ve bütün yaprakları üzerinde büyük harflerle İngilizce olarak “HEAVY OR BULKY GOODS” veya Fransızca olarak “MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES” ibaresinin bulunduğu TIR karnesi alınır. Ayrıca ağır veya havaleli eşya taşınmasında kullanılacak taşıtlar için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından {end-tooltip} veya diğer yetkili kurumlardan "özel yük taşıma belgesi" alınır.

TIR plakası takma zorunluluğu

MADDE 64 - (1) TIR karnesi himayesindeki uluslararası taşımalarda kullanılacak taşıt, römork ve yarı römorkların ön ve arka kısımlarına 250 x 400 mm boyutlarında, mavi zemin üzerine beyaz renkte, 200 mm boyunda ve en az 20 mm kalınlığında harflerle “TIR” ibaresinin yazılı bulunduğu bir plaka takılır.

Taşıtların tartılması ile ağırlık ve boyut kontrolü

MADDE 65 - (1) Ülkemize giren veya ülkemizden çıkan taşıtlar, dolu veya boş olduklarına bakılmaksızın, giriş ve çıkış gümrük idareleri tarafından tartılır.

(2) Ağırlık ve boyutları itibariyle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belirlenen limitleri aştığı tespit edilen taşıtların yurda girişlerinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı {end-tooltip} (Karayolları Genel Müdürlüğü) tarafından düzenlenmiş özel yük taşıma izin belgesi aranır. İlgili mevzuatında belirlenen ağırlık ve boyutları aştığı tespit edilen ancak özel yük taşıma izin belgesi bulunmayan taşıtların ülkemize girişlerine izin verilmez.

TIR karnesi hata düzeltme işlemleri

MADDE 66 – (1) Varış veya çıkış gümrük idareleri tarafından TIR karnesinin Volet-2 yaprağının tescili aşamasında, TIR karnesinin Volet-1 yaprağı bilgilerinin giriş gümrük idaresi tarafından hatalı girildiğinin tespit edilmesi ve bunun yanlışlıkla yapıldığının anlaşılması halinde, giriş gümrük idaresinden yazı beklenmeksizin doğru veriler üzerinden Volet-2 tescili yapılır. Ayrıca, hatalı verinin düzeltilmesi için giriş gümrük idaresine bildirimde bulunulur.

Yabancı plakalı taşıtların yurda girişi

MADDE 67 – (1) TIR Sözleşmesinin 15 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan yabancı plakalı taşıtlar için, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından, Triptik, Gümrüklerden Geçiş Karnesi (Carnet de Passages en Douane) ve Taşıt Giriş - Çıkış Formu gibi belgeler talep edilmez.

Bu tebliğde yer almayan hususlarda takip edilecek mevzuat

MADDE 68 - (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, TIR Sözleşmesi, 2009/15481 sayılı Karar ve Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre işlem yapılır.

TIR karnelerinin saklanma süresi

MADDE 69 – (1) Arşivlenen TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları saklanmalarına gerek duyulan haller dışında sekiz yıllık süre sonunda diğer resmi evrakın tabi olduğu koşullara göre imha edilir.

Yetki

MADDE 70 - (1) Genel Müdürlük, bu Tebliğin uygulanması amacıyla gerekli göreceği düzenlemeleri yapmaya, her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 71 - (1) 23/1/2002 tarihli ve 24649 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TIR Uygulama Tebliği ve bu Tebliğde değişiklik yapan Tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır.

TIR denetleme ve konaklama noktaları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Mülga 5/3/1993 tarihli Karayolu ile Uluslararası Eşya Taşıyan Araçların Seyir, Konaklama, Denetleme, Güvenlik ve Gümrük İşlemlerine Ait Yönetmeliğe dayanılarak TIR denetleme ve konaklama noktaları olarak faaliyetlerine izin verilen ve halihazırda faaliyette bulunan yerler ruhsat sürelerinin bitimine kadar TIR konaklama yeri olarak faaliyetlerini sürdürebilirler.

Yürürlük

MADDE 72 - (1) Bu Tebliğin;

a) 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri ile Geçici 1 inci maddesi 1/3/2011 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 73 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

EKLER

EK1: ARAÇLARIN BOYUTLARI VE AĞIRLIKLARI **EK-2: KONTEYNER ONAY PLAKASI** **EK-3: TAŞIT ONAY BELGESİ** **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip} **EK-4 TIR KARNESİ** **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip} **EK-5: TIR GÜZERGAHLARI** **EK-6: TIR GÜZERGAHLARI HARİTASI** **EK-7: TESLİM TESELLÜM TUTANAĞI** **EK-8: TIR KARNESİ**

VOLET-2 YAPRAĞI BORDROSU **EK-9: MEMUR REFAKATİ UYGULANAN TIR KARNELERİNE İLİŞKİN LİSTE** **EK-10: TIR KARNESİ HİMAYESİNDE TAŞINMASINA İZİN VERİLMEYEN EŞYA** **(Değişik:RG-04.07.2026-33300)** {tooltip}{end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip}

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Link'e Tıklayınız.